

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حکم شرعی پیرامون "جراحی زیبایی"

(ترجمه)



پرسش:

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

شیخ بزرگوار! حکم شرعی پیرامون "جراحی جهت زیبایی" چیست؟

پاسخ:

وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته!

جهت وضاحت این مطلب به موارد زیر اشاره خواهم نمود:

هرگاه جراحی زیبایی جهت تداوی و رفع زشتی‌های اعضای بدن را که به اثر مریضی و حوادث ترافیکی، سوختگی و غیره حالات آمده باشد و یا جهت رفع عیب‌های طبیعی اعضاء بدن مانند؛ قطع پنجه زاید، پاره کردن چسبیدگی پنجه‌ها و غیره باشد؛ پس این نوع عملیات جائز است. به دلیل آنچه از عَرَفَجَةَ بْنِ أَسْعَدَ روایت است که گفت:

«أَصِيبَ أَنْفِي يَوْمَ الْكَلَابِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَاتَّخَذْتُ أَنْفًا مِنْ وَرَقٍ فَأَنْتَنَ عَلَيَّ فَأَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ أَتَّخِذَ أَنْفًا مِنْ ذَهَبٍ»

ترجمه: در جنگ کلاب در ایام جاهلیت بینی ام زخم برداشت، از نقره بینی ساختم، بدبو گردید؛ پس رسول الله صلی الله علیه وسلم امر کرد تا از طلا بینی سازم.

ابوعیسی این حدیث را حسن و غریب خوانده و نسائی از عرفجه بن اسعد چنین روایت کرده است:

«أَصِيبَ أَنْفَهُ يَوْمَ الْكَلَابِ فِي الْجَاهِلِيَّةِ فَاتَّخَذَ أَنْفًا مِنْ وَرَقٍ فَأَنْتَنَ عَلَيْهِ فَأَمَرَهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يَتَّخِذَ أَنْفًا مِنْ ذَهَبٍ»

ترجمه: بینی اش در جنگ کلاب ایام جاهلیت زخمی گردیده بود؛ وی از نقره برای خود بینی ساخت و بوی بدگرفت، پس رسول الله صلی الله علیه وسلم وی را امر کرد تا از طلا بینی بسازد.

البانی آن را حسن خوانده و معنی "أنفا من ورق" به معنی نقره است و اشاره بدان دارد که جراحی زیبایی جهت تداوی و علاج جائز است. هرگاه جراحی جهت زیبایی باشد؛ نه به جهت تداوی، پس این گونه عملیات ناجائز می باشد. به دلیل آنچه بخاری از علقمه روایت کرده که عبدالله گفت:

«لَعَنَ اللَّهُ الْوَأَشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالْمُتَمِّصَاتِ وَالْمُتَقَلِّبَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُغَيَّرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ تَعَالَى»

ترجمه: لعنت الله (سبحانه و تعالی) بر زنان سوزن زنده (زنان خالکوب) و بر زنانی که می خواهند سوزن زده شوند (خالکوبی کنند) و زنانی که از دیگران می خواهند ابروهای شان را اصلاح کند و زنانی که میان دندان های شان را جهت زیبایی گشاد نموده، خلقت الله (سبحانه و تعالی) را تغییر می دهند.

مسلم به این لفظ روایت کرده:

«لَعَنَ اللَّهُ الْوَأَشِمَاتِ وَالْمُسْتَوْشِمَاتِ وَالنَّامِصَاتِ وَالْمُتَمِّصَاتِ وَالْمُتَقَلِّبَاتِ لِلْحُسْنِ الْمُغَيَّرَاتِ خَلَقَ اللَّهُ»

ترجمه: لعنت الله (سبحانه و تعالی) بر زنان سوزن زنده (زنان خالکوب)، و بر زنانی که می خواهند سوزن زده شوند (خالکوبی کنند) و زنانی که ابروهای دیگران را اصلاح می کنند و از دیگران می خواهند ابروهای شان را اصلاح کند و زنانی که میان دندان های شان را جهت زیبایی گشاد نموده، خلقت الله (سبحانه و تعالی) را تغییر می دهند.

از حدیث واضح می گردد که فاصله ایجاد کنندگان گنہگار اند و هرگاه این عمل جهت زیبایی نباشد؛ بلکه جهت تداوی و علاج باشد، پس جائز است. در لسان العرب آمده است: "فَلَجٌ" به معنی گشادگی طبیعی بین دندان های ثنائی و رباعی می باشد، هرگاه دندان ها فاصله مصنوعی داده شوند، آن را تغلیج گویند. پس معنی متفلهج آنست که کسی جهت زیبایی و خوردن نمائی، فاصله ای کوچک

را بین دندهایش ایجاد کند؛ نه جهت تداوی و معالجه، پس این عمل ناجائز می‌باشد. در حدیث مذکور علتی که حرمت را افاده می‌کند، عمل جراحی جهت زیبایی است؛ نه جهت تداوی و رفع مشکل.

نووی در شرح حدیثِ روایت شدهٔ مسلم: "المتفلجات للحسن" چنین توضیح داده است: «متفلجات جمع فلجه به ضم فاء و جیم به معنی فاصله بین دندان‌های ثنایا و رباعیات پیشرو می‌باشد و کسانی که پیر می‌شوند، برای جوان نمایشی بین دندان‌های خود فاصلهٔ کوچک ایجاد می‌کنند. الْمُتَفَلِّجَاتُ لِلْحُسْنِ واضح می‌سازد که این کار را جهت زیبایی انجام می‌دهند؛ چون فاصلهٔ نازک بین دندان‌های دختران می‌باشد. جهت زیبایی انجام دادن اشاره به این دارد که جراحی جهت زیبایی حرام بوده؛ اما هرگاه جهت تداوی و رفع عیب دندان‌ها و وغیره حالات باشد، باکی ندارد. والله اعلم

پس علت درین حدیث، جراحی جهت زیبایی است و هرگاه جراحی جهت علاج و تداوی انجام شود، با وجودی که مشکل طبیعی خلق شده باشد، جائز است، اما جراحی جهت تجمل و زیبایی جائز نیست. درین مسئله آنچه راجیح می‌دانم، همین است. الله بهترین دانا و بهترین فیصله کننده است.

برادر شما عطاء ابن خلیل ابورشته

25 رجب 1439 هـ.ق

12 اپریل 2018 م